

Bratislava, 17.12.2010

System premlčacích lehôt bráni stíhaniu politikov pri moci

Politici sú u nás počas výkonu funkcie vyšetrovaním možnej korupcie v praxi v zásade nepostihnuteľní a navyše im súčasne aj plynie premlčacia doba, vrátane korupčných trestných činov. Pravdepodobnosť, že prípadná korupcia politikov aj pri dokázaní jasnej viny skončí rozsudkom a trestom, je tak nízka. Podľa Transparency International Slovensko (TIS) by počas výkonu funkcie mali mať vysokopostavení funkcionári plynutie premlčacej doby pozastavené (tzv. spočívanie). Po skončení výkonu funkcií by tak vyšetrovateľom ostával dostatok času na dokazovanie prípadnej korupcie politikom.

Dĺžka premlčacej doby v Slovenskej republike je definovaná v závislosti od závažnosti spáchaného trestného činu. Pri trestných činoch súvisiacich s korupciou sa pohybuje jej dĺžka od piatich do dvadsiatich rokov. Pri jednom volebnom období v trvaní štyroch rokov sú teda politici pri menej závažných korupčných trestných činoch v praxi netrestateľní. **V rokoch 2006-9 bolo v predsúdnom konaní pozastavených kvôli uplynutiu doby premlčateľnosti celkovo 83 konaní súvisiacich s korupciou.**

TIS navrhuje zmenu trestného zákona, ktorý v súčasnosti kvalifikuje ako dôvod pre spočívanie len imunitu poslancov, no nie výkon funkcie člena vlády či iného vysokopostaveného verejného funkcionára. Je to jedno z hlavných odporúčaní komparatívnej analýzy legislatívy ohľadom premlčacích lehôt, ktoré Transparency International tento rok uskutočnila vo všetkých krajinách EÚ.

Ďalším problémom slovenskej legislatívy je neprepojenie premlčacej doby na náhradu škody podľa Občianskeho zákonníka s ukončením trestného konania. Právna úprava totiž dovoľuje premlčanie náhrady škody skôr, ako sa právoplatne skončí trestné stíhanie a páchatel' sa uzná vinným. Problematickým sa javí aj namáhavé dokazovanie úmyslu vyhnúť sa trestnému stíhaniu pobytom v zahraničí, keďže ten nie je dôvodom pre spočívanie premlčacej doby.

Premlčanie trestného stíhania trestných činov korupcie sa však z pohľadu právnej úpravy v kontexte legislatívy a skúseností orgánov aplikujúcich právo v rámci Európskej únie nejaví ako kľúčový problém slabého postihovania páchatel'ov. Je ním skôr nedostatočné výkonné a funkčné orgány činné v trestnom konaní a následná nízka dôvera občanov vôbec oznamovať trestné činy. Politicky citlivé kauzy často končia oslobodzujúcimi rozsudkami pre hlavných podozrivých, pričom odôvodnenie týchto rozhodnutí nie je pre verejnosť dostatočne presvedčivé.

Prehľad zastavených trestných činov v predsúdnom konaní 2006 – 2009				
Trestný čin/rok	2006	2007	2008	2009
trestný čin prijímania úplatku	1	1	0	0
trestný čin podplácania	1	0	0	0
trestný čin nepriamej korupcie	0	0	0	0
trestný čin sprenevery	39	12	14	11
trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa	1	1	0	0
trestný čin zasahovania do nezávislosti súdu	0	0	0	0
trestný čin marenia spravodlivosti	0	1	0	0
trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti	1	0	0	0
Celkovo	43	15	14	11

Zdroj: Štatistické ročenky Generálnej prokuratúry 2006 – 2009

Pavel Nechala, Gabriel Šípoš, Miroslava Pagáčová

Transparency International Slovensko